

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/219/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113213394
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8113213394.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Filakovského a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci žalobkyne S. I., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v N., na ul. S. N. č. XX, právne zastúpenej JUDr. Vladimírom Babinom, advokátom so sídlom v Prešove, na ul. Hlavnej č. 29 proti žalovanému Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom v Košiciach, na ul. Garbiarskej č. 2, právne zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Daniela Blyšťana, s.r.o., so sídlom v Košiciach, na ul. Rastislavovej č. 68, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 27.5.2014 č. k. 12C/122/2013- 227 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

O trovách odvolacieho konania r o z h o d n e súd prvého stupňa

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom zrušil rozsudok Arbitrážneho súdu v Košiciach, vydaný pod sp. zn. 2C/2730/2012 dňa 19.1.2012 a odložil jeho vykonateľnosť. Zároveň zamietol návrh na prerušenie konania. Ďalej vyslovil, že o trovách konania rozhodne osobitným uznesením po právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že medzi žalobkyňou a žalovaným existoval zmluvný vzťah založený poisťovou zmluvou dňa 25.5.2009. Poisťová zmluva uzatvorená medzi účastníkmi konania je spotrebiteľskou zmluvou podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka. Žalovaný konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobkyňa nekonala v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Na základe dojednanej rozhodcovskej doložky Arbitrážny súd v Košiciach vydal rozhodcovský rozsudok, ktorým žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť sumu 146,89 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276 Eur. Rozsudok bol žalobkyni doručený dňa 15.4.2013. Z výsluchu žalobkyne a svedkov N. G. a S. G. vyplynulo, že žalobkyňa neuzatvárala zmluvu s obchodným zástupcom v zmluve uvedeným N. G. ale s jeho matkou S. G.. Pri uzatváraní poisťovej zmluvy s rozhodcovskou doložkou oboznámená nebola.

Rozhodcovská doložka, na základe ktorej rozhodcovský súd rozhodol, je formulovaná vo všeobecných poisťových podmienkach, konkrétne v článku XV a je súčasťou neprehľadného textu písaného malými písmenami. Podľa rozhodcovskej doložky všetky vzájomné spory a sporné nároky poistenia sa mali riešiť v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská doložka tak znemožňuje poistenému spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a núti ho v prípade sporu alebo sporných nárokov podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu a tým mu odoberá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a v to v neprospech spotrebiteľa. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na bod 1 písm. q/

Smernice Rady č. 93/13/EHS, v zmysle ktorého neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá bráni spotrebiteľovi v uplatňovaní práva podať žalobu alebo akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžaduje od spotrebiteľa, aby riešil spory výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzuje prístup k dôkazom alebo ukladá mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa zmluvný vzťah riadi malo spočívať na inej zmluvnej strane.

Je teda neprijateľné, aby rozhodcovské konanie bolo dojednané ako výlučný prostriedok na riešenie sporov akejkoľvek spotrebiteľskej zmluvy. Zmluvná podmienka, ktorou dodávateľ vopred stanoveným obsahom rozhodcovskej doložky uložil, že všetky spory zo spotrebiteľskej zmluvy budú riešené nim zvoleným rozhodcom, je podľa názoru súdu v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah, teória a prax navyše označujú za faktický nerovný, nevyvážený a preto nie sú žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom a je absolútne neplatnou.

V tejto súvislosti sa poukázalo na nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 24.10.2013 vydaný vo veci sp. zn. III.ÚS 562/2012 a rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 1.11.2011 vydané vo veci II. ÚS 2164/2010, v ktorých sa riešila problematika možnosti dojednania rozhodcovskej doložky v spotrebiteľských zmluvách.

Súd prvého stupňa preto žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku vyhovel a odložil jeho vykonateľnosť.

Zároveň zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania podľa ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., nakoľko podmienky na prerušenie konania nie sú dané.

Výrok o trovách bol odôvodnený ustanovením § 151 ods. 3 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Ako dôvod uviedol, že s prijatými skutkovými či právnymi závermi nesúhlasí, nakoľko tieto nemajú oporu v skutkovom stave a vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navyše rozsudok je nepreskúmateľný a vytvára právnu neistotu. V samotnom konaní bola porušená zásada rovnosti účastníkov. Aktuálna platná a účinná právna úprava Slovenskej republiky jednoznačne stanovuje, že žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku podlieha poplatkovej povinnosti. Konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku nie je spotrebiteľským sporom a preto žalobkyňa mala zaplatiť súdny poplatok z podanej žaloby. Vo výroku rozsudku nie je exaktne uvedený zákonný dôvod zrušenia rozhodcovského rozsudku. Vymedzenie zákonného dôvodu absentovalo aj v podanej žalobe a tento nedostatok nebol zo strany žalobkyne odstránený. Rozsudok je z tohto pohľadu zároveň prekvapivý, nakoľko žalovaný počas celého priebehu konania napriek tomu, že na to upozornil, nevedel z akého dôvodu žalobkyňa zrušenie rozhodcovského rozsudku žiada a ako súd mieni žalobkyňou podanú žalobu pokiaľ ide o tento nedostatok posúdiť. Súd mal preto o svojich skutkových a právnych záveroch, ktoré formuloval až v napadnutom rozsudku informovať oboch účastníkov konania v súlade s ustanovením § 118 ods. 2 O.s.p.. Pri posudzovaní neprijateľnosti podmienok v zmluve sa konalo v úplnom rozpore s právom Európskej únie a napriek snahe aplikovať na daný prípad aj Smernicu Rady č. 93/13/EHS táto nebola aplikovaná správne. Nevykonan sa test primeranosti podmienky vyžadovaný v Smernici Rady č. 93/13/EHS. Podľa článku 4 Smernice Rady č. 93/13/EHS nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzavretá a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy. Zmluva ako dvojstranný právny úkon vedie ku založeniu, zmene alebo zániku práv a povinností. Obsahuje teda kvantitatívne i kvalitatívne rôzne práva a povinnosti. Ako merítka značnej nerovnováhy sa posudzuje intenzita zvýhodnenia v právach a povinnostiach jednej strany (dodávateľa) voči druhej strane (spotrebiteľovi). Aby dojednanie bolo považované za neprimerané, nestačí, aby z neho len vyplývala nerovnosť v právach a povinnostiach, ale aby táto nerovnosť bola značná. V dôsledku využitia dohody o rozhodcovskom konaní obsiahnutej v poisťnej zmluve došlo k zníženiu predpokladaných tzv. gama nákladov zahrnutých do ceny poistenia pre spotrebiteľa a teda k získaniu materiálnej výhody pre spotrebiteľa ako zrkadlový odraz tejto okolnosti. Vymáhanie dlžného poistného, resp. iných pohľadávok z poistenia je veľmi logickou, zákonnou a ekonomicky obhájiteľnou obchodnou politikou, ktorá má aj morálny rozmer, pretože efektívne nakladanie s pohľadávkami je činnosťou, z ktorej majú výhody klienti poctivo dodržiavajúci zmluvné záväzky. Pri rozhodovaní sa taktiež vychádzalo z nesprávneho prekladu

Smernice Rady č. 93/13/EHS. Podľa správneho prekladu bodu 1 písm. q/ prílohy Smernice Rady č. 93/13/EHS neprijateľnou podmienkou je zbavenie spotrebiteľa práva alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo akýkoľvek iný opravný prostriedok najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory výlučne arbitrážou, na ktorú sa nevzťahujú ustanovenia právnych predpisov. V tomto kontexte potom ani samotné dojednanie rozhodcovskej doložky nemožno za žiadnych okolností subsumovať pod toto ustanovenie, nakoľko rozhodcovské konanie je súčasťou legislatívne upraveného a normovaného procesu a je súčasťou civilného práva. Zo skutkového stavu, ako aj z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že podstatné náležitosti rozhodcovskej doložky boli dohodnuté a preto nemožno vyvodiť záver o jej neprijateľnosti ako celku. Žalobkyňa slobodne, vlastnoručne a bez nátlaku podpísala osobitné zmluvné dojednania, v ktorých bola obsiahnutá rozhodcovská doložka. Je preto irelevantné, či sa nachádzali niektoré ustanovenia o rozhodcovskom konaní aj vo všeobecných poistných podmienkach, nakoľko podstatné pre individuálne dojednanie tejto doložky v tomto konkrétnom prípade je existencia písomného prejavu vôle žalobkyne uzavrieť rozhodcovskú doložku a tento prejav vôle je vyjadrený v osobitnom ustanovení s príslušným podpisom druhej zmluvnej strany. Žiadne dôkazy nenasvedčujú tomu, že žalobkyňa nemala na výber a rozhodcovskú doložku, či osobitné zmluvné dojednania podpísať musela. Okrem toho žalobkyňa mohla v lehote do 30 dní od podpisu individuálne písomne odmietnuť ustanovenia XV. časti všeobecných poistných podmienok bez toho, aby tým bol právne dotknutý alebo akýmkoľvek spôsobom podmienený ostatný zvyšok poistného vzťahu. Žalobkyňa tak mohla dvakrát rozhodcovskú doložku ovplyvniť a to prvýkrát hneď po podpise poistnej zmluvy, keď vôbec nemusela rozhodcovskú doložku podpísať a druhý krát do 30 dní po podpise osobitných dojednaní, keď mohla od rozhodcovskej doložky odstúpiť. Žalovaný neviazal uzavretie poistenia na podpis rozhodcovskej doložky. Podpis rozhodcovskej doložky nebol podmienkou uzavretia poistenia. Žalovaným predložený listinný dôkaz a to záznam sprostredkovateľa poistenia o požiadavkách a potrebách klienta preukazujúci vedomosť žalobkyne o dojednanej rozhodcovskej doložke vyhodnotený nebol. Vo veci sa nezohľadnila argumentácia žalovaného v súvislosti s aplikáciou 19. odôvodnenia Smernice Rady č. 93/13/EHS.

Odvolací súd v zmysle zásad ustanovenia § 212 O. s. p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto právnych a skutkových zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné poukázať na skutočnosť, podľa ktorej účastníci v roku 2009 uzatvorili poistnú zmluvu, pričom jej súčasťou tvoria všeobecné poistné podmienky. Právna úprava poistných zmlúv je v Občianskom zákonníku obsiahnutá v 8. časti.

Podľa ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy sa za spotrebiteľskú zmluvu považovala každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ zo spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ použijú sa vždy ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Základnou črtou spotrebiteľskej zmluvy podľa tohto ustanovenia je to, že je pre spotrebiteľa vopred pripravená a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zmluva uzatvorená so žalobkyňou túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou zmluvy o úvere boli bez akýchkoľvek pochybností všeobecné poistné podmienky, ktoré žalobkyňa ovplyvniť nemohla, nakoľko boli pripravené už vopred pre veľký počet spotrebiteľov. Podľa dohodnutej rozhodcovskej doložky (časť XV Všeobecných poistných podmienok) sa všetky spory mali riešiť výlučne v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Takáto zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve alebo vo všeobecných poistných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom

individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Za právne bezvýznamné je potrebné označiť tvrdenie o individuálnom dojednaní rozhodcovskej doložky v osobitných zmluvných dojednaniach. V týchto osobitných zmluvných dojednaniach si účastníci len opätovne dohodli povinnosť v prípade akéhokoľvek sporu podrobiť sa rozhodcovskému konaniu už raz dohodnutému vo všeobecných poistných podmienkach. Z osobitných zmluvných dojednaní nevyplýva, aby v prípade ich nepodpísania žalobkyňou mala stratiť platnosť tiež časť XV všeobecných poistných podmienok týkajúca sa rozhodcovského konania. Preto bez ohľadu na to, či by žalobkyňa osobitné zmluvné dojednania podpísala alebo nie jej povinnosťou vyplývajúcou zo všeobecných poistných podmienok bolo podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Takúto duplicitnú úpravu riešenia sporov vo všeobecných poistných podmienkach a osobitných zmluvných dojednaniach nemožno označiť inak ako za zavádzajúcu a mätúcu.

V súvislosti s akoukoľvek rozhodcovskou zmluvou je potrebné dodať, že jej cieľom je dosiahnuť prejednanie prípadného sporu rozhodcom ako súkromnou osobou, na ktorého zmluvné strany delegovali takúto právomoc. Častokrát sa rozhodcovská zmluva vyjadrí len v podobe rozhodcovskej doložky, ktorá splyva s ostatnými podmienkami v štandardnej zmluve. V porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je predsa len význam rozhodcovskej doložky osobitný, pretože pri vzniku sporu súkromná osoba rozhodne o právach a právom chránených záujmoch s cieľom dosiahnuť nový kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy. Keďže sa tak stane v súkromnom právnom procese požiadavka na rešpektovanie princípov súkromného práva rozhodcom vrátane princípu dobrých mravov je plne opodstatnená. Ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná alebo vyplýva zo štandardnej zmluvy a teda so vzťahu fakticky nerovnovážneho obavy, že slabšia strana si svoj osud v závažnej veci akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces nedokáže náležite naplánovať sú plne na mieste.

Rozhodcovskú doložku v predmetnej veci si žalobkyňa osobitne nevyjedнала, nakoľko táto splyvala s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohla len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všeobecným obchodným podmienkam a teda aj rozhodcovskému konaniu vyvolanému dodávateľom.

Občiansky zákonník účinný od 1.1.2008 za neprijateľnú podmienku v ustanovení § 53 ods. 4 písm. r/ považuje aj dojednanie vyžadujúce v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Občiansky zákonník s takouto neprijateľnou podmienkou spôsobujúcou značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa v ustanovení § 53 spája sankciu neplatnosti.

Keďže ust. § 53 Občianskeho zákonníka nikdy nebolo zaradené medzi prípady relatívnej neplatnosti (§ 40a Občianskeho zákonníka), išlo o neplatnosť absolútnu pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musel súd prihliadať z úradnej povinnosti. Ak teda dojednaná podmienka ukladajúca spotrebiteľovi podrobiť sa rozhodcovskému konaniu vyvolanému dodávateľom je pre jej neprijateľnosť neplatná v rozhodcovskom konaní uplatnený nárok rozhodcovským súdom vôbec nemal byť prejednávaný a rozhodnutý. Rozhodcovský súd môže totiž vec v rozhodcovskom konaní prejednať len vtedy, ak medzi zmluvnými stranami bola v súlade s ust. § 3 zákona č. 244/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov uzatvorená platná rozhodcovská zmluva o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Bez takejto platnej zmluvy majúcej buď formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve (§ 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov) rozhodcovskému súdu chýba základný predpoklad pre rozhodnutie sporu v rozhodcovskom konaní.

Rozhodcovská zmluva uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Z uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy žiadne informácie o rozdieloch medzi riešením sporu pred rozhodcovským súdom a všeobecným súdom nevyplývajú. Žalovaný sa svojej zodpovednosti za uzatvorenie neprijateľnej zmluvnej podmienky nemohol zbaviť ani poukazom na princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) uplatnením jeho dôsledkov v neprospech žalobkyne. Kým rešpektovanie tohto princípu v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej

možnej miere jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov, reality praktického života a teda aj zdravému rozumu odporuje požiadavka na podrobné znalosti právnych predpisov zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti mu nemôže byť na ujmu. Žalovaný ničím právne významným nepreukázal, aby žalobkyni poskytol jasné a zrozumiteľné informácie o tom, čo znamená výlučné riešenie sporov v rozhodcovskom konaní.

Za dôkaz opaku sa nedá označiť ani žalovaným uvádzaný záznam o požiadavkách a potrebách klienta spísaný pri uzatváraní zmluvy. V tomto listinnom dôkaze sa nachádza iba zmienka o možnosti využitia inštitútu rozhodcovského konania bez akéhokoľvek objasnenia rozdielov medzi rozhodcovských a súdnym konaním. Hoci tento listinný dôkaz vyhodnotený nebol, táto okolnosť sama o sebe nie je dôvodom umožňujúcim zrušenie rozsudku. Platí totiž ustanovenie § 212 ods. 3 O.s.p., podľa ktorého na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliada odvolací súd len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. K okolnostiam uzatvárania zmluvy sa vyjadrovala žalobkyňa, ako aj svedkovia N. G. a S. G., pričom o pravdivosti ich vyjadrení nemá dôvod pochybovať ani odvolací súd. Z ďalších listinných dôkazov predložených samotným žalovaným a to zo záznamu o požiadavkách a potrebách klienta, všeobecných poisťných podmienok a osobitných zmluvných dojednaní nevyplýva, aby zo strany sprostredkovateľa poistenia bolo poskytnuté riadne vysvetlenie dôsledkov uzatvorenia rozhodcovskej doložky. Vykonané dokazovanie odôvodňuje urobiť záver, podľa ktorého žalobkyni neboli poskytnuté žiadne informácie o dôsledkoch výlučného riešenia sporov v rozhodcovskom konaní v zmysle uzatvorenej rozhodcovskej doložky.

Vo vzťahu k dodatočnej možnosti danej žalobkyni odstúpiť od rozhodcovskej doložky v zmysle dodatku č. 2 k všeobecným poisťným podmienkam je potrebné dodať, že odstúpiť možno len od platne uzatvorenej zmluvy. Ak je zmluva absolútne neplatná odstúpenie od zmluvy neprichádza do úvahy.

Nedôvodným je i poukaz žalovaného na nedostatok žaloby žalobkyne spočívajúci v neuvedení konkrétneho dôvodu, pre ktorý žiada zrušiť rozhodcovský rozsudok. Zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva pre žalobkyňu povinnosť podať právnu charakteristiku uplatneného nároku. Má len povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 79 ods. 1 O.s.p. pravdivo opísať rozhodujúce skutočnosti, z ktorých takýto nárok vyplýva. Zo žaloby jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa v tomto svojom podaní spochybňuje platnosť rozhodcovskej doložky, čo je dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku opierajúci sa o ustanovenie § 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov. Súd prvého stupňa platnosť dojednania o rozhodcovskej doložke preskúmal a zistil, že rozhodcovská doložka nebola platne uzatvorená. Zákonným dôsledkom takéhoto zistenia je zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu uvedeného v ustanovení § 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku len ak jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy. Úspešným popretím platnosti rozhodcovskej zmluvy dochádza k pokračovaniu v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe čo vyplýva z ustanovenia § 43 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov. O takejto povinnosti priamo vyplývajúcej z právneho predpisu nie je potrebné rozhodovať osobitným výrokom. Tvrdenie žalovaného o tom, že počas celého konania, hoci na to upozorňoval, nevedel z akého dôvodu žalobkyňa žiada zrušenie rozhodcovského rozsudku, nemožno hodnotiť inak ako účelové. Neplatnosť rozhodcovskej doložky žalobkyňa namietala už v podanej žalobe a celé dokazovanie v priebehu sporu sa zameralo na skúmanie platnosti dojednanej rozhodcovskej doložky. Za takéhoto stavu nesplnenie povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 118 ods. 2 O.s.p. uviesť, ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné nepredstavuje dôvod vedúci k zrušeniu rozsudku a vráteniu veci na ďalšie konanie, nakoľko takéto pochybenie nemalo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O.s.p.).

Právne bezvýznamným je i tvrdenie o potrebe uvedenia zákonného dôvodu zrušenia rozhodcovského rozsudku priamo vo výroku rozhodnutia. Občiansky súdny poriadok totiž vo svojich ustanoveniach neukladá povinnosť vo výroku rozsudku uvádzať zákonný dôvod, o ktorý konajúci súd svoje rozhodnutie oprel. Právne posúdenie veci je výsadou odôvodnenia rozsudku, čo vyplýva z ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p..

Ako nedôvodný je potrebné vyhodnotiť i návrh žalovaného na prerušenie konania podľa ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. do doby právoplatného ukončenia konania vedeného pred Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. II ÚS 382/2013, v ktorom sa posudzuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vydané vo veci 6 Cdo 1/2012. Ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. upravuje možnosť a nie povinnosť konanie prerušiť. Posúdenie možnosti prerušenia konania závisí od toho, či v inom prebiehajúcom spore môže byť vyriešená otázka majúca vplyv pre rozhodnutie súdu. Hoci vo veci II ÚS 382/2013 sa pred tým istým senátom Ústavného súdu Slovenskej republiky rieši obdobný prípad ako vo veci II ÚS 499/2012 z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10.7.2013 vydaného vo veci II ÚS 499/2012 nevyplýva, aby v ňom Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovoval stanovisko k platnosti alebo neplatnosti rozhodcovskej doložky. V tomto rozhodnutí sa konštatovalo porušenie práv žalovaného, ak sudy vykonali určitý rozhodujúci dôkaz bez toho, aby dali žalovanému akúkoľvek možnosť sa k nemu vyjadriť.

Vo vzťahu k tvrdeniu o povinnosti žalobkyne zaplatiť súdny poplatok zo žaloby je potrebné zdôrazniť, že ustanovenie § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov priznáva spotrebiteľovi domáhajúcemu sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu oslobodenie od poplatku. Z poznámky 4aa k § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov je zrejmé, že táto uvádza len príkladný nie taxatívny výpočet možných právnych predpisov, na základe ktorých spotrebiteľ môže uplatniť svoje právo na súde bez toho, aby bol povinný zaplatiť súdny poplatok. Príkladom je uvedený zákon č. 250/2007 Z. z. čo ale neznamená, že spotrebiteľ sa svojho práva na súde nemôže domáhať aj na základe iných právnych predpisov. V prejednávanej veci predmetom konania je zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu neplatného dojednania rozhodcovskej doložky v poisťnej zmluve. Poisťná zmluva je upravená v ustanovení § 788 a nasl. Občianskeho zákonníka a svojím charakterom ide o typicky spotrebiteľskú zmluvu. Za takejto situácie žalobkyňa je od platenia súdneho poplatku oslobodená podľa ustanovenia § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.

Odvolací súd preto postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 219 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. napadnutý rozsudok v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s ustanovením § 224 ods. 4 O.s.p., podľa ktorého ak odvolací súd rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej, ktorým nebolo rozhodnuté o trovách konania z dôvodu postupu podľa § 151 ods. 3, o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.